

ΕΠΑ.Λ. Α' ΟΜΑΔΑ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Ο συγγραφέας του κειμένου αναφέρεται στις ψυχολογικές επιπτώσεις της ανεργίας. Στηριζόμενος σε παλαιότερες μελέτες, καταγράφει τρία στάδια στις ψυχολογικές αντιδράσεις των άνεργων, με πρώτο αυτό της άρνησης, δεύτερο αυτό της απαισιοδοξίας και τρίτο αυτό της κατάθλιψης. Στη συνέχεια, παρουσιάζει την άποψη των επιστημόνων ότι η απώλεια της εργασίας κλονίζει την κοινωνική ταυτότητα και την αυτοεκτίμηση του ατόμου και επισημαίνει με έμφαση τα ενοχικά συναισθήματα που κατακλύζουν τον άνεργο και τον καθλώνουν στην αδράνεια. Τέλος, ο αρθρογράφος υποστηρίζει – με την αξιοποίηση ενός παραδείγματος από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης – ότι η ένταση αυτών των αρνητικών και αυτοκαταστροφικών συναισθημάτων εξαρτάται άμεσα από κοινωνικούς παράγοντες και πιο συγκεκριμένα από το βαθμό υποστήριξης που παρέχει στον άνεργο το κράτος πρόνοιας μέσα στο οποίο ζει.

B. 1. Στο απόσπασμα επισημαίνεται η άποψη πολλών ειδικών ότι η απώλεια της εργασίας έχει και υλικές αλλά και – σημαντικότερες – ψυχολογικές προεκτάσεις για τη ζωή του ανέργου. Φυσικά, η υλική – οικονομική διάσταση της ανεργίας δε θα πρέπει να παραβλέπεται, καθώς η στέρηση των χρημάτων επιδεινώνει ραγδαία το βιοτικό επίπεδο του ανέργου. Από την άλλη μεριά όμως και οι ψυχολογικές επιπτώσεις της ανεργίας δε θα πρέπει να θεωρούνται υποδεέστερες: η απώλεια της εργασίας στερεί από τον άνθρωπο έναν από τους βασικότερους κοινωνικούς του ρόλους (αυτόν του εργαζόμενου), του κλονίζει την κοινωνική του ταυτότητα, τον γεμίζει ενοχικά συναισθήματα και τελικά τον οδηγεί σε μια αμφισβήτηση και απαξίωση του εαυτού του.

B. 2.

1. διεργασίες	–	Δ. διαδικασίες
2. δεινή	–	Ε. άσχημη
3. ανταποκρίνεται	–	Ι. αντεπεξέρχεται
4. συνεχίζουν	–	Γ. εξακολουθούν
5. χαλεπούς	–	Α. δύσκολους

B. 3.

Άσχετους	≠	σχετικούς
Απόρριψη	≠	αποδοχή
Απαισιοδοξίας	≠	αισιοδοξίας
Αποτυχημένες	≠	επιτυχημένες
Εισέρχεται	≠	εξέρχεται

- Γ.1. Θεματική περίοδος:** «Βέβαια, το πόσο παραλυτικό ή ... υποστήριξη του κράτους πρόνοιας μέσα στο οποίο ζει».
- Λεπτομέρειες – σχόλια:** «Για παράδειγμα, στις βόρειες χώρες της Ευρωπαϊκής ... στον Νότο και τους εξωθεί σε πιο βίαιες ή αυτοκαταστροφικές αντιδράσεις».
- Κατακλείδα:** Δεν υπάρχει.
- Γ.2.** Ο συγγραφέας υποστηρίζει την άποψη ότι «το πόσο παραλυτικό ή αυτοκαταστροφικό θα είναι το αίσθημα κοινωνικού αποκλεισμού που αισθάνεται ο άνεργος εξαρτάται από υποκειμενικούς αλλά κυρίως από κοινωνικούς παράγοντες: από την αλληλεγγύη και την αποτελεσματική υποστήριξη του κράτους πρόνοιας μέσα στο οποίο ζει». Για να υποστηρίξει ο αρθρογράφος την άποψή του αυτή κάνει επίκληση στη λογική, χρησιμοποιώντας ως μέσα επιχειρήματα και τεκμήρια. Το τεκμήριο που χρησιμοποιεί είναι το παράδειγμα («Για παράδειγμα, στις βόρειες χώρες της Ευρωπαϊκής ... στον Νότο και τους εξωθεί σε πιο βίαιες ή αυτοκαταστροφικές αντιδράσεις») με τις αντιδράσεις των ανέργων στις διαφορετικές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Γ.3.** Ο συγγραφέας ακολουθεί παραγωγική συλλογιστική πορεία, καθώς ξεκινάει από κάτι το γενικό, για να καταλήξει σε κάτι το ειδικό. Μιο συγκεκριμένα αρχίζει την παράγραφο με τη διατύπωση της γενικής του άποψης, ότι δηλαδή ο τρόπος που βιώνουν τα άτομα την ανεργία εξαρτάται κυρίως από την αποτελεσματικότητα του πλαισίου στήριξης του κράτους στο οποίο ζουν, για να προχωρήσει στη συνέχεια της παραγράφου στην αξιοποίηση ενός συγκεκριμένου – επιμέρους παραδείγματος, αυτού που αναφέρεται στον τρόπο που βιώνουν τα άτομα την ανεργία στις διαφορετικές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με το οποίο θέλει να τεκμηριώσει την αρχική γενική του θέση.

Δ.1. Ενδεικτικός τίτλος άρθρου: ΑΝΕΡΓΙΑ, ΕΝΑ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟ ΤΣΟΥΝΑΜΙ

Ενδεικτικός πρόλογος: παραγωγικού τύπου.

Πρώτο ζητούμενο, επιπτώσεις της ανεργίας:

A. για το άτομο

- Οικονομικές δυσκολίες, χαμηλό βιοτικό επίπεδο, εξαθλίωση.
- Ψυχολογικά προβλήματα: άγχος, ανασφάλεια, απαισιοδοξία, μελαγχολία, ενοχικά σύνδρομα, αίσθημα κατωτερότητας, αίσθημα απόρριψης, απόγνωση.
- Αδυναμία αξιοποίησης ικανοτήτων, η δημιουργικότητα και η ενεργητικότητα μετατρέπονται σε άρνηση, κυνισμό και παραίτηση.
- Περιθωριοποίηση.
- Έλλειψη πίστης και ενθουσιασμού για τη ζωή, μαρasmus ιδανικών.
- Αποπολιτικοποίηση.
- Εκμετάλλευση του ανέργου από δίκτυα πατρωνίας και πελατειακών σχέσεων, με σκοπό την αρπαγή της ψήφου του.

- Οργή, αγανάκτηση.
- Φαινόμενα αντικοινωνικής συμπεριφοράς και κοινωνικής παθογένειας (βία, εγκληματικότητα, χουλιγκανισμός, ναρκωτικά).

B. για την κοινωνία.

- Μείωση της κατανάλωσης, πτώση του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων, πτωχεύσεις, περισσότερη ανεργία.
- Συμπίεση του μέσου ημερομισθίου.
- Ανάπτυξη παρασιτικών επαγγελμάτων, άνθηση παραοικονομίας.
- Μεταναστευτικές τάσεις.
- Απαξίωση του κοινοβουλευτικού συστήματος.
- Κοινωνική ένταση και αναταραχή με απεργίες, πορείες, διαδηλώσεις, εξεγέρσεις.
- Έξαρση ρατσισμού, περιορισμός της ανεκτικότητας, επικράτηση αυταρχικών αντιλήψεων.
- Κοινωνική παθογένεια (έξαρση εγκληματικότητας κ.λ.π.).
- Διάσπαση της κοινωνικής συνοχής.
- Κρίση του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Δεύτερο ζητούμενο, προτεινόμενα μέτρα:

- Υιοθέτηση γέων μοντέλων οικονομικής ανάπτυξης, που θα δίνουν έμφαση στον άνθρωπο και όχι στη μεγιστοποίηση του κέρδους.
- Δικαιότερη κατανομή του πλούτου.
- Μείωση του ωραρίου εργασίας χωρίς την αντίστοιχη μείωση του μισθού.
- Ριζική αναδιάρθρωση της οικονομίας: ορθολογική οικονομική και κοινωνική πολιτική, κίνητρα για την ανάπτυξη της εγχώριας παραγωγής (και στον πρωτογενή και στο δευτερογενή τομέα), ώστε να βελτιωθεί η κατάσταση στο εμπορικό ισοζύγιο.
- Μακροπρόθεσμος προγραμματισμός για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.
- Αποκέντρωση, εγκαθίδρυση βιομηχανιών στην επαρχία, παροχή κινήτρων για την άνθηση της υπαίθρου, σωστή περιφερειακή ανάπτυξη.
- Ουσιαστική προστασία του δικαιώματος της εργασίας από την μεριά της Πολιτείας, με βελτίωση του υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου και με αποτελεσματική δράση των ελεγκτικών μηχανισμών.
- Αναβάθμιση της παιδείας ώστε να ανταποκρίνεται στις κοινωνικές ανάγκες, ενίσχυση της τεχνικής εκπαίδευσης και σωστός επαγγελματικός προσανατολισμός.
- Διοργάνωση επιμορφωτικών προγραμμάτων για την κατάρτιση / εξειδίκευση των εργαζομένων.
- Δημιουργία ασφαλιστικών φορέων για την ασφάλεια και την οικονομική ενίσχυση των εργαζομένων κατά την περίοδο της ανεργίας.
- Κατάργηση της απόστασης μεταξύ της πνευματικής και χειρωνακτικής εργασίας και αποδοχή της τελευταίας ως ισότιμης.